

dal mu lešnike nazaj in spustivši mu v roko nekaj denarja, odslovil ga je ljubeznivo domov. Vaclav hvaležno poljubi gospodu roko in se vsled ganutja niti zahvaliti ne more. Hitel je kakor ptič urno k svoji materi, ki ga je vže sè strahom pričakovala, boječa se, da bi se mu ne bilo kaj pripetilo. Ali kakšno osupnenje za mater in sina, ko jameta darove iz jerbasa devati! Za Vaclava nove škornje, sukno, za mater okrepčujoče vino in druga hrana: poleg tega še dva srebrnjaka, na katera je presrečni deček od samega veselja skoraj pozabil. Od veselja sta jokala oba. Ko je mati izvedela, kako in kaj, blagoslavljala je nepoznanega dobrotnika ter se vroče zahvaljevala Bogú, da ji je dal takošno veselje doživeti. Toda tudi Vaclav je bil srečen. Napolnjevala ga je zavest, da je izvršil svojo otročjo dolžnost do matere. Z gorečim srcem se je zahvaljeval božjemu Detetu za krasne darove, ki mu jih je podal po rokah neznanega dobrotnika, kateri tudi pozneje na nju ni pozabil.

Tako srečen sveti večer imeli so težko kje v kaki palači!

(Po češkem).

Lepi zgledi prvega svetega obhajila.

23. Prvo in zadnje obhajilo.

Daleč od nas v drugi deželi je živel v priprosti vasici pobožna družina. Oče je bil zidar in je hodil s svojima odraščenima sinovoma v bližnje mestice zidat ter si je ž njima služil lepega denarja. — Mati pa je doma pridno gospodinjala. Ker je bila prinesla od doma tudi malo doto, lahko so si kmalu sozidali malo hišico, in sicer na prav prijetnem kraju, ob bregu velike reke. Pa sreča blagih prebivalcev nove hiše ni trajala dolgo.

V jeseni l. 1866. je prišel gospodar v soboto večer bolehen domov. Drugo jutro je šel g. kapelan k podružnici maševat; pot ga je vodila mimo zidarjeve hišice. Ko zagleda pred hišo na klopici gospodarja, bledega in tresočega se, zavzame se in ga nagovori: »Oče, vi ste

bolni, pojdite v posteljo.« Bolnik je ubogal. Kmalu nato pride duhovni gospod drugič ter prinese sv. popotnico bolniku, pa oj strah! — sedaj ne najde samo očeta bolnega, temuč tudi mater in 7 otrok, katerih najmlajši je bil star pol leta; vsi so imeli vročinsko bolezen.

Bila je družina zelo zapuščena. Streglo jim je dekletko iz daljnega sorodstva, prav pobožna oseba, drug človek iz vasi še čez prag ni hotel, da bi pomagal v ti skrajni sili. Ker pa jedna oseba vsem devetim ni mogla streči, preskrbel ji je g. kaplan usmiljeno sestro iz bližnjega mesta. S prav krščansko ljubeznijo sta stregli bolni družini. Pa še tako skrbna postrežba ni zadrževala smrti: umrje oče, najstarejši sin in dve hčerki, ki sta hodili že v šolo. Ko je umrla druga izmed teh dveh, nihče je niti pokopati ni hotel, ker so se bali kužne boezni. Naposled se vendar le usmili dobra žena »Marjeta« ter pokoplje sama dete.

Drugih pet je odšlo smrti ter so ozdraveli. Med njimi je bila tudi 13letna deklica Julijana. Pa komaj je revica vstala, napade jo še hujša bolezen, na vra u se ji naredi huda otekline, ki je bila naposled po dolgi, mučni bolezni vzrok njene smrti.

Ko je Julijana bolna ležala, začeli so se součenci in součenke učiti za prvo sv. obhajilo; tudi ona bi morala biti med njimi. Kako je bilo ubogi deklici hudo, ker ni mogla k nauku, ne morem vam povedati.

»Bom pa prišel večkrat k tebi,« tolaži jo g. kaplan, »in te bom posebej učil.«

Odslej je imela skoro vedno katekizem v rokah in se ga je prav pridno učila. Kako je pa tudi odgovarjala, ko jo je vprašal duhovni gospod; kar strmeli so ljudje, ko so jo slišali. Gospod kaplan je bil silno vesel pridnega otroka ter mu je rad odgovarjal na razna vprašanja, kajti hotel je natanko razumeti ves nauk o sv. obhajilu. Nekega dne je vprašala, zakaj se sv. obhajilo imenuje »angeljski kruh«. »Zato,« odgovori ji duhovnik, »ker uživamo pri sv. obhajilu presv. Jezusovo telo, katero gledajo angelji v nebesih, pa se ga ne morejo nagledati.« »O, kako mora pač Jezus lep biti,« zakliče Julijana. »kako sem vesela, da ga bom enkrat gledala!« »Pa tudi tvoje truplo bo po vstajenju podobno lepemu Jezusovemu

telesu, če boš zmiraj prav pobožno hodila k sv. obhajilu,« rekel je duhovnik. »O bom, bom,« je dejala Julijana odločno; »o, le povejte mi, visokočastiti gospod, vse bom storila, kar mi boste rekli.« Posebno si je zapomnila nauk duhovnikov, da naj svoje trpljenje voljno prenaša in Bogu daruje, ker s tem najlepše pripravi svojo dušo za nebesa.

Imel je ubog otrok veliko priložnosti, ta nauk spolnovati; trpela je prav kakor Job. Oteklina na vratu je vedno bolj rastla ter je bila rudeča kakor ogenj. »O to peče, kakor v peklu,« zdihovala je Julijana, »pa raje trpim tu, kot tam.« Hotelo jo je zadušiti. »O Jezus, pomagaj!« samo te besede so čuli iz njenih ust. Obezavali so oteklino in jo mazali z raznimi zdravili, pa vse nič ni pomagalo. Naposled je zdravnik povedal, da drugače ji ne more pomagati, kakor če ji rano prereže. Zdravnik je mislil, da se bo tega otrok silno prestrašil, ter mu je skušal prigovarjati. — »Božja volja naj se zgodi!« odgovorila je kratko pa odločno. »On me bo krepčal.« — »Ali te je zelo bolelo?« je vprašala mati, ko ji je bil zdravnik oteklino prerezal. — »Jaz sem si prav živo mislila, kako so ljubega Odrešenika na križ pribijali,« odgovorila je Julijana; »to mi je olajšalo vse bolečine.« Hude bolečine so odslej nekoliko ponehale, pa Julijana je vedno bolj pešala. Pa vendar je vzela večkrat v roke lepo knjižico, katero ji je bil dal g. kaplan, ter je v nji prebirala nauke in premišljevanja o sv. obhajilu. Spoznali so vsi, da otrok ne bo okreval in mogel hoditi k nauku za prvo sv. obhajilo.

A njena bolezen je naglo rasla ter se shujšala. Zdravnik je povedal svojo sodbo, da se bo Julijani čez malo časa goltanec ognožil in bo morala kmalu umreti. Nekega dne so jo prišle tovarišice obiskat. Vedoželjna jih vpraša, kaj so se danes učile o sv. obhajilu.

»G. kaplan so nam pripovedovali o sv. popotnici in so nam priporočili, naj prav lepo zate molimo.« »O da, ve tudi gotovo lepo zame molite, jelite?« vprašala je uboga trpinka. »Tudi jaz vam obljubim, da bom molila za vas, in jaz imam obilno časa za molitev; pa tudi kaj rada molim, ker sem tako vesela in potolažena. če na lju-

bega Boga mislim in se pogovarjam ž njim. O, kako morajo šele tisti srečni biti, ki so v nebesih zmiraj pri njem.«

Malo je umolknila in mislila sama s seboj, potem pa je dejala: »Veste, česa sem se spomnila? Meni se zdi, da bom morala kmalu sv. popotnico sprejeti. Brez sv. obhajila bi pa za vse na svetu ne umrla rada.«

»Ali se ne bojiš nič umreti?« vpraša jo jezična deklica.

»Če mislim na svoje pregrehe,« odgovori Julijana, »res se prav bojim; pa jaz mislim, ljubi Bog me zato tako zelo tepe tu na svetu, da zadostim za grehe in potem kaj lahko pridem k njemu v nebesa. In nebes.« pristavila je smehljajoč se, »nebes se pač ne bom bala!«

Učenke so povedale te besede gospodu katehetu. Temu se je odvalil kamen od srca; malo bal se je Julijani povedati, da bo morala kmalu umreti. Kmalu na to obišče bolnega otroka. Ko vidi, kako hrepeni Julijana po angeljskem kruhu, pove ji, da bo smela kmalu prejeti prvo sv. obhajilo, če tudi doma na bolniški postelji. Svečnica je bila določena za to veselo opravilo.

»O jaz pa smem še prej k sv. obhajilu!« dejala je popoldne součenkam, ki so jo prišle obiskat.

»Pa bomo prišle takrat vse semkaj, kaj ne da, saj ti je všeč?« »Všeč mi bo, všeč; samo če me boste te dni nekoliko pri miru pustile, da se prav dobro pripravim za sv. spoved, pa tudi pridno zame molite.«

Na večer pred svečnico se je mudil duhovni gospod več časa sam pri Julijani. Ko se je poslovil, je s solznimi očmi in molčé segel žalostni materi v roko.

»O odpustite mati, kar sem vas razžalila,« zaprosi dobri otrok. Pa tudi vas, ljubi bratec in sestrice, prosim, odpustite mi, kar sem vas razžalila. Stopite k postelji in mi podajte roke! Tako, od sedaj mi pa nič drugega ne govorite, kakor o Bogu, ki bo prišel jutri k meni.«

Med tem so pa spletale njene tovarišice vence ter so ovenčale drugo jutro zgodaj Julijanino hišo; rapravile so v sobi, kjer je Julijana ležala, altarček in so ga nakitile tako krasno, kakor so znale in vedele. Jedno uro pozneje se je premikal sprevod iz cerkve; dva in trideset dečkov in deklic je z gorečimi svečami spremljalo Najsvetejše, po katerem je tako koprnela njih tovarišica. Ko stopijo v sobo, zagledajo Julijano klečečo

na snežnobeli posteljci. Njeni upadli lici sta bili blede kot zid, pa sta postajali rudeči vsled njene goreče pobožnosti. Iz temnih očij pa je sijalo tiho in sveto veselje. Ročici je imela trdno sklenjeni; molila je tri božje čednosti in obhajilne molitve od začetka glasno, pozneje pa se ji je glas začel tresti. Koprneče je gledala v sveto hostijo, ki ji jo je kazal mašnik, ter jo je sprejela z razprostrtima rokama šepetajóč besedice pesni: »O Jezus, o sladak spomin« — — —

Razburjena in utrujena je omahnila na postelj in je ležala nekaj časa, kakor bi spala; srce ji je na glas bilo. Ko se je pa prebudila iz te zamaknjenosti, zaklicala je prav glasno: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« »Na vekomaj. Amen,« odgovorila je vsa družba otrok. S temi besedami se je prav resnično in pretresljivo zahvalila Zveličarju za preveliko dobroto.

»Jaz ti bom podelil tudi takoj sv. olje,« dejal je duhovnik ter stopil k postelji. »O prosim,« dejala je Julijana. »saj je to tako lep zakrament!« »Gotovo, moj otrok,« nadaljeval je gospod, »krepčal te bo v tvojih bolečinah, dodelil ti bo voljno potrpljenje in te bo ozdravil, če je tvoji duši v zveličanje.« — »Kakor Bog hoče,« zdihnila je Julijana. »Ali naj živim ali umrjem, samo da bom zveličana!« Pazljivo je poslušala tolažljive molitve, ki jih je duhovnik počasi molil, in ko jo je nehal maziliti, potlej pa se je oddihnila in dejala: »Tako, sedaj me lahko pokličeš. Gospod, kedar hočeš, jaz sem pripravljena!«

Živela je še kacijh štirinajst dnij ter se prelepo pripravljala na smrt. Četudi je hudo trpela, vendar ni bila kar nič nejevoljna. Ozrla se je na križ Jezusov in ga pobožno poljubila, pa je bila takoj vsa udana v voljo božjo. Užiti ni mogla družega kot le kaj čistega; pa še to so ji morali po mali cevki zlivati v goltanec. Mati je vselej jokala, kedar ji je na ta način dajala hrane. »Oh, ljuba mamica, ne bodite tako žalostni zaradi mene,« tolažila jo je Julijana, »saj se mi bo dobro godilo pri Bogu.« Drugikrat je dejala: »Glejte, mati, če bi še živela, znabiti bi storila greh in Boga razžalila; sedaj sem pa popolnoma čista in bom prišla k ljubemu Jezusu, tam se bomo pa zopet videli.«

Njena zadnja ura je bila kaj ganljiva. Posebno je bila umirajoča deklica vtolažena, ko je še prišel g. kaplan in ji ob zadnjih trenutkih narekoval lepe molitve in svete vzdihljeje. Predno je prišla v nezavest, pritisnila je še sv. križ na ustnice ter vzdihnila: »Jezus, v tvoje roke izročim svojo dušo!« Duhovnik ji še podeli vesoljno odvezo in blagoslov za zadnjo uro. — Julijana se še jedenkrat probudi, ozre se okrog sebe, pokaže z roko proti nebesom ter se sladko nasmehlja. Še kake trikrat globoko dihne in njena čista duša je stala pred sodnikom, ki jo je gotovo vzel v število nedolžnih otrok.

Dolg sprevod je spremljal čez dva dni mrtvo Julijano na pokopališče. Pobožnega otroka nima rad samo Bog, imajo ga radi tudi ljudje.

24. Sv. Tarcizij.

Ob koncu III. zvezka knjige »Izgledi bogoljubnih otrok« se bere v pesniški obliki prelepa dogocba iz prvih časov krščanstva. Naj jo pove tudi »Angelček« v prosti, nevezani obliki.

V prvih treh stoletjih po Kr. so pagani pomorili veliko kristijanov, ker niso hoteli Jezusa zatajiti in malikov moliti. Posebno v Rimu so jih neusmiljeno mučili in pomorili na tisoče. Mrliče so kristijani pokopavali v podzemeljskih v kamen izsekanih votlinah, katere imenujemo katakombe. Katakombe so bile ob enem tudi cerkve, v katerih so prvi kristijani službo božjo obhajali; tukaj so bili pri sv. maši, pri spovedi, pri sv. obhajilu itd.

Nekoč je bilo zopet jako veliko kristijanov v ječi, kateri bi morali kmalu umreti mučeniške smrti. O kako bi bili radi še jedenkrat sv. obhajilo prejeli, predno gredó v smrt! Toda kdo si bo upal iz katakomb v ječo prinesiti presv. rešnje Telo? Daljna je bila pot po ulicah rimskega mesta, in pagani so poznali vse krščanske duhovnike. Ko bi se bil le kateri prikazal na cesti, neusmiljeni Rimci bi ga bili takoj zgrabili in umorili; pa še najsvetejši Zakrament bi mu bili vzeli in oskranili.

Takrat je v katakombah maševal pobožni mašnik Dijonizij. Ko so bili navzoči kristijani obhajani, rad bi